

Greenwashing als frauderisico voor de jaarrekeningcontrole van de accountant

Hoe moet de accountant omgaan met beloftes rondom de compensatie van CO₂-uitstoot in een bestuursverslag of een mvo-verslag? Risico's op fraude of greenwashing liggen op de loer.

Micha Soentpiet

Onlangs verschenen diverse artikelen in de media over het [risico van greenwashing](#). Greenwashing wordt daarin gelinkt aan bedrijven die hun imago op een goedkope manier willen oppoetsen. Bedrijven maken beloftes, bijvoorbeeld dat zij voor een bepaald jaar klimaatneutraal zijn. Dit kan op verschillende manieren worden gerealiseerd. Zo kan de (werkelijke) CO₂-uitstoot worden gecompenseerd met zogenoemde CO₂-certificaten, door bijvoorbeeld te investeren in duurzame projecten. Hierbij valt te denken aan het planten van bomen. Maar het is ook mogelijk om van andere bedrijven CO₂-certificaten te kopen.

De schrijvers van de [artikelen](#) merken op dat het simpelweg niet mogelijk is dat alle beloftes c.q. *commitments* worden nagekomen. Er is gewoonweg niet genoeg aardoppervlak om de bomen te planten die de CO₂-uitstoot zou moeten compenseren. In een [ander artikel](#) wordt de aandacht gevestigd op het feit dat bedrijven de huidige CO₂-uitstoot compenseren met - in het verleden verkregen - CO₂-certificaten. Deze vorm van compensatie is toegestaan, maar mogelijk niet wenselijk.

Naast reclame-uitingen publiceren ondernemingen ook bestuursverslagen als onderdeel van de jaarrekening en mvo-verslagen. Hierin worden beweringen rondom het klimaat en in brede zin rondom duurzaamheid gedaan. Voor een accountant is het object van onderzoek de (financiële) jaarrekening. In de controleverklaring bij de jaarrekening wordt nadrukkelijk verwezen naar het bestuursverslag. De accountant wordt ook met regelmaat gevraagd om een oordeel te geven over mvo-verslagen.

Hoe moet de accountant omgaan met beloftes inzake de compensatie van CO₂-uitstoot in een bestuursverslag of een mvo-verslag? En met name als beloftes worden gedaan die consumenten mogelijk op het verkeerde been zetten, of als sprake is van greenwashing. Ook komt de vraag op of er financiële consequenties verbonden zijn aan het compenseren van CO₂-uitstoot.

Greenwashing is een fenomeen dat kan worden geschaard onder de noemer fraude. Er is namelijk sprake van opzet en misleiding. Greenwashing kan zich op verschillende niveaus binnen een organisatie voordoen. Denk bijvoorbeeld aan een directie die beloond wordt voor het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen. Het is van belang dat accountants alert zijn op dergelijke (fraude)risico factoren. Dit soort factoren kan er namelijk toe leiden dat een jaarrekening, bestuursverslag of mvo-verslag op specifieke punten een onjuiste representatie geeft van de werkelijkheid. De accountants (intern, extern of in business) zijn als onderdeel van de rapportageketen medeverantwoordelijk voor deze rapportages.

Het risico rondom fraude of greenwashing bij dergelijke rapportages wordt door de NBA onderkend. Wij zien een rol weggelegd voor de accountant in de financiële controle van de jaarrekening en het bestuursverslag, dus niet alleen bij specifieke opdrachten tot assurance bij duurzaamheidsinformatie.

De Werkgroep Fraude van de NBA heeft onlangs een Fraude-agenda [gepubliceerd](#). Een van de speerpunten is het mobiliseren van de brede beroepsgroep. Duurzaamheid en het rapporteren daarover wordt steeds belangrijker voor stakeholders. De NBA zal de komende tijd dan ook nadrukkelijk aandacht schenken aan het fenomeen greenwashing. Wie feedback heeft op dit voornemen, bepaalde zaken mist of een actieve bijdrage wil leveren aan dit onderwerp, kan via e-mail reageren: fraude@nba.nl.

Deel dit artikel

Micha Soentpiet is lid van de Werkgroep ESG Assurance van de NBA en doet mee aan een samenwerking met de Werkgroep Fraude, gericht op ESG-fraude.

GERELATEERD

NIEUWS | 05 mei 2021

CO2-uitstoot grote bedrijven fors gedaald in coronajaar 2020

De CO2-uitstoot van grote bedrijven is in coronajaar 2020 fors gedaald. Volgens de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) gaat het om een afname van 11,5 procent vergeleken... →

NIEUWS | 26 april 2021

'Wat we willen is blinde vlekken voorkomen'

Moeten accountantsorganisaties de controleverklaring met hun firmanaam ondertekenen, in plaats van met de naam van een individuele accountant? Die vraag kwam op... →

NIEUWS | 26 april 2021

FD: Nieuwe EC-richtlijn maakt duurzaam jaarverslag 'dikker en duurder'

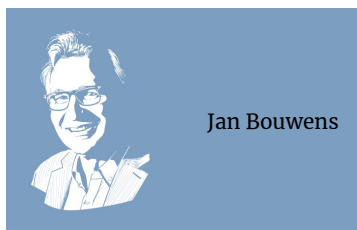
Het voorstel van de Europese Commissie voor invoering van een nieuwe richtlijn voor duurzaamheidsrapportages is volgens ingewijden "een grote stap". Tegelijk vrezende... →

NIEUWS | 23 april 2021

'Elk bedrijf zou te controleren klimaatdoelen moeten hebben'

Bedrijven moeten vanaf 2023 hun doelstellingen, prestaties en plannen op het gebied van duurzaamheid rapporteren. De accountant moet daarmee instemmen. →

DISCUSSIE | Column | 23 april 2021

Waarom de accountant ESG liefst mijdt, maar zou moeten omarmen

Accountants houden niet van ESG-maatstaven, omdat ze niet zijn terug te voeren in de accountingformule. Het wordt echter de hoogste tijd dat het beroep hierop zijn... →
